

Świat i ludzie

POLSKIE KORZENIE

Polacy mają na koncie wiele ważnych osiągnięć docenianych za granicą. W cyklu artykułów przybliżamy te dokonania oraz ludzi, którzy za nimi stoją.

Zdjęcie z pokazu „Fryzura przez wieki” w Berlinie (Antoine po prawej).

Mistrz wykonuje upięcie w stylu greckim.

Król fryzjerów, fryzjer królów

Antek będzie artystą, powiedziała jego matka. I nie myliła się. Jako fryzjer Antoine odmienił wygląd kobiet i podniósł fryzjerstwo do rangi sztuki.

Katarzyna Rygiel

Antoni Cierplikowski (1884–1976) urodził się w Sieradzu. Fryzjerstwa uczył się u miejscowego cyrulika, czyli fryzjera i golibrody, który wykonywał również drobne zabiegi medyczne, np. wyrywał zęby, oraz w zakładzie fryzjerskim swojego wuja w Łodzi. Stąd, mając zaledwie 17 lat, wyjechał do światowej stolicy mody – do Paryża.

Antoine de Paris

Tak Antek z Sieradza stał się Antoine’em. Przez blisko trzy lata robił peruki, nim pozwolono mu uczesać pierwszą kobietę. Tego listopadowego dnia 1903 roku zakład pana Decoux przeżywał istne oblężenie. Zawołany do pomocy Antoine pokazał, na co go stać. Odtąd klientki domagały się, by to on je czesał, więc powodziło mu się coraz lepiej. Gdy miał 25 lat, otworzył swój pierwszy salon przy ulicy Combon 5.

Fryzura zamiast kapelusza

Mistrz Antoine jako artysta słuchał tylko podszeptów własnej intuicji i nie bał się kpić

z mody i obyczajów. Pani Lily de Moure, która wybierała się na przyjęcie i zrozpaczona stwierdziła, że zgubiła kapelusz, zaproponował tak kunsztowną fryzurę, że ten obowiązkowy dotąd element garderoby stał się zbędny. Po co ukrywać tak piękne włosy? Madame Lily wyglądała zjawiskowo, inne panie były oburzone, a może raczej zazdrosne. Przewrót już się dokonał. Oto kobieta za sprawą Antoine’a pojawiła się publicznie bez nakrycia głowy!

Na chłopczycę

Aktorce Ève Lavallière, która w wieku czterdziestu lat miała grać nastolatkę, Antoine obciął włosy na krótko, do połowy ucha, tak jak się strzygło dzieci. Fryzura na chłopczycę (*à la garçonne*) odjęła jej kilkanaście lat. Po premierze sztuki Paryż o niczym innym nie mówił. W 1909 roku włosy kobiet musiały być jak

READ IT

to believe it!

SWEET LOOK

Antoine’s first client was his sister. As a 14-year-old boy, Antoine styled the girl’s hair and fixed it with...honey. The hairdo was very attractive, especially to bees...

najdłuższe. Co za skandal! Panie jednak doceniły zalety lekkiej, łatwej w utrzymaniu fryzurki, która stała się szalenie popularna w latach 20.

Hrabinie de La Farge mistrz chciał umyć głowę. Nie zgodziła się, więc odmówił czesania. Ubolewał nad tym, że włosy pań, nawet z wyższych sfer, często były brudne. W jego salonie mycie było obowiązkowe. A hrabina? Wróciła i zgodziła się na wszystko. Z Antoine’em się nie dyskutowało.

Król ze szklanego pałacu

Antoine miał 120 salonów w Europie (w tym jeden w Warszawie), Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Japonii i Australii. Czesał głowy najsławniejszych kobiet. Swoimi samolotami podróżował po świecie, by być wszędzie tam, gdzie potrzebowały go klientki przed koronacją, premierą czy balem. Mieszkał w szklanym domu, który sam zaprojektował. Jego wnętrza wypełniały obrazy i rzeźby, wiele z nich autorstwa polskiego rzeźbiarza Xawerego Dunikowskiego.

Przepis na pogrzeb

Mistrz sypiał w kryształowym łóżu przypominającym... trumnę. Nie przerażała go myśl o śmierci, swój pogrzeb wymyślił w najdrobniejszych szczegółach. Cmentarz Passy widział ze swoich okien, tam miał być pochowany. Życie potoczyło się jednak inaczej. Na kilka lat przed śmiercią Cierplikowski wrócił do rodzinnego Sieradza. Zmarł 5 lipca 1976 roku i spoczął właśnie tutaj.

Antoine z Sieradza

Od 1975 roku odbywa się w Sieradzu konkurs fryzjerski o puchar Antoine’a. Na Rynku od 2015 roku stoi pomnik „króla fryzjerów”.

ZDJĘCIA: POKAZ „FRYZURA PRZEZ WIEKI” NARODOWE ARCHIWUM CYFROWE, MISTRZ PRZY PRACY (GEORGE HARTY/CORBIS VIA GETTY IMAGES, POMNIK) ADAM STASKIEWICZ/EASTNEWS.